

Gevraagd:

EEN HULP IN DE HUISHOUDING

Wat is een „hulp in de huishouding”? Het feit, dat wij deze vraag stellen moeten, bewijst zonder meer de onduidelijke en daardoor veelszins hachelijke positie, waarin jonge meisjes en vrouwen verkeerden, die zich als zoodanig hebben opgeworpen en op deze wijze in hun levensonderhoud moeten voorzien.

Er bestaat namelijk geen eenstemmigheid met betrekking tot de positie van „hulp in de huishouding.” Voor sommigen geldt zij als „een beter soort dienstbode”, voor anderen is zij „de rechterhand van de huisvrouw” in gevallen, waarin deze hetzij door ziekte hetzij door andere bezigheden niet in staat is zich ten volle aan haar taak te geven, of „haar plaatsvervangster”, indien de echtgenoot alleen achtergebleven is.

Zij, die zich derhalve aanbieden als „hulp in de huishouding”, hebben kans in zeer verschillende posities te worden geplaatst. Zij kunnen terecht komen in een milieu, waarin zij „als meid” worden gebruikt, maar het is ook mogelijk, dat zij aan het hoofd van een gezin en/of een uitgebreid personeel komen te staan.

Het is duidelijk, dat een dergelijke situatie in hooge mate ongeschikt is, om de rechte persoon op de rechte plaats te doen belanden. Zij schept een sfeer van onzekerheid, omgond van geruchten over „exploitatie” en erger dingen, die de belangrijke sociale taak, welke voor een meisje als „hulp in de huishouding” is weggelegd, van haar wezenlijke waarde dreigt te berooven.

Daarom is het noodzakelijk, dat men een functie als die van hulp in de huishouding zuiver en hoog houdt; dat wil zeggen, dat men dezen term niet bezigt, wanneer men feitelijk een dienstbode bedoelt. Onder „hulp in de huishouding” behoort men alleen de „rechterhand” of de „plaatsvervangster” van de huisvrouw te verstaan. Hier moet een duidelijke en konsekvente scheiding worden gemaakt en geen voet worden gegeven aan een laksch „democratisch” spraakgebruik, dat „hulp in de huishouding” een fraaiere betiteling vindt dan het simpel en nuchter „dienstbode.” Het is verkeerd hier tegenstellingen te verdoezelen, die in het wezen van de zaak — in casu de werkverdeling op huishoudelijk gebied — liggen en die ten onrechte

als „ouderwetsch” ter zijde geschoven zijn.

Het is een volkomen onchristelijke gedachte, dat het zoiets als een „schande” zou zijn „te dienen.” Deze gedachte ligt echter opgesloten in het streven van hen, die „hulp in de huishouding” een beteren titel vinden voor degenen die huishoudelijk werk voor ons verrichten, dan het oude „dienstbode.”

Overigens moeten wij dit punt hier verder laten rusten. Te zijner tijd hopen wij nog eens terug te komen op de sociale en de psychologische zijde van het dienstbodenvraagstuk en dan zal het uit den aard der zaak noodig zijn op een en ander nader in te gaan. Thans dienen wij evenwel te volstaan met de opmerking, dat wij stellig op den verkeerden weg zijn, wanneer wij als Christenen maatschappelijke structuurvormen op grond van een humanitair gelijkheidsideaal verdoezelen. Het is juist de taak van het Christendom om op grond van het Evangelie de bestaande maatschappelijke ongelijkheid te erkennen en toch haar nimmer te aanvaarden als norm voor onze houding tegenover den medemensch. Immers als zoodanig kent de Christen uitsluitend de naastenliefde! Dit „en toch” is daarom zijn Gods-dienst in a nutshell . . .

„Hulp in de huishouding” dient derhalve te gelden als een „oorspronkelijk” beroep, dat een eigen plaats inneemt en onder omstandigheden worden kan tot een zeer verantwoordelijke positie. „Psychologisch” is daarom zeker lang niet ieder meisje, dat huishoudelijke ambities heeft, geschikt om als zoodanig op te treden. En de vele teleurstellingen, die werkgeefster en werknemster in dit opzicht opdoen, komen ongetwijfeld voor een groot deel op rekening van het feit, dat degeen, die zich aanbodt als „hulp in de huishouding”, daartoe wat haar psychischen inslag betreft niet geschikt was.

Het klinkt misschien even alsof wij op het oogenblik bezig zijn van iets „een probleem” te maken, dat er geen is (wij zouden liever zeggen: er geen behoorde te zijn!), doch dat is toch in werkelijkheid niet zoo. Wij hebben herhaaldelijk in onze omgeving meisjes als hulp in de huishouding zien mislukken, omdat zij, niet-tegenstaande zij wél de noodige huishoudelijke kennis bezaten — met diploma's! — de vereischte tact en

menschenkennis misten om hun „delicate” positie te vervullen.

Want — en laten wij ons daar goed rekenschap van geven — deze positie is, wanneer wij letten op de maatschappelijke en ethische situatie van de hedendaagsche samenleving, in den regel delicaat, d.w.z. zij kan zeer gemakkelijk leiden tot conflicten, verwickelingen en deraillementen, die een fatalen invloed kunnen hebben op het meisje en haar plannen voor de toekomst.

Een positie naast of in plaats van de huisvrouw brengt dit feitelijk vanzelfsprekend met zich mee en toch geeft men zich daar over het algemeen veel te weinig rekenschap van. Wanneer een goede opvoeding ontbreekt of „onvoltooid” gebleven is, loopt het meisje, dat zich als hulp in de huishouding aanbiedt, groote kans binnen afzienbaren tijd in moeilijkheden te geraken, omdat zij niet opgewassen is tegen de situaties, waarin zij wordt geplaatst. En ook ondanks een goede opvoeding — het is beter de dingen wat „te scherp” te zien dan struisvogelpolitiek te bedrijven ten opzichte van omstandigheden, die van beslissenden invloed kunnen zijn op het leven van jonge mensen, die wij liefhebben en voor wie wij verantwoordelijk zijn! — ook ondanks een goede opvoeding bestaat het gevaar, dat meisjes, die niet over de noodige innerlijke evenwichtigheid en tact beschikken, in situaties komen, waartegen zij niet opgewassen zijn.

Toevallig waren wij onlangs in de gelegenheid van nabij het solliciteeren te volgen van een jong meisje van goeden huize en degelijke opvoeding. Ongeveer de helft van de reflectanten trok zich terug, toen bleek, dat het meisje in kwestie *verloofd* was!

Wij meenen, dat verder commentaar overbodig is en al willen wij gaarne aannemen, dat het hier uitzonderlijk ongunstige verhoudingen betrof, dit neemt niet weg, dat zij een schril beeld werpen op het algemeen zedelijk peil in breede bevolkingslagen en op de gevaren, die daaruit voortvloeien voor jonge meisjes, die niet over voldoende innerlijke weerstandskracht beschikken om — verloofd of niet verloofd! — dergelijke situaties de baas te worden en — te blijven.

Moet men hieruit afleiden, dat „hulp in de huishouding” geen redelijke kansen meer biedt op een betame-

lijke vervulling van een verantwoordelijke sociale taak? Geenszins. Juist het jonge meisje, dat goed is opgevoed en een sterk karakter heeft, zal als „hulp in de huishouding” prachtig werk kunnen verrichten. Als Christin zal zij vermogen het hare bij te dragen om uit kracht van haar geloof een ontwricht gezin te steunen en te leiden juist in die dingen, waarbij een vrouwehand en vrouwehart niet kan worden gemist. Wanneer wij de functie van „hulp in de huishouding” in dit licht bezien, — en wij zijn van meening, dat men haar als Christen aldus beschouwen moet, — heeft zij een zin, die verder reikt dan kopjes wasschen, verstellwerk doen en thee schenken; dan kan zij verstaan worden als een „roeping” en als zoodanig beslag leggen op onze geheele persoonlijkheid. En

kan de Christen zijn werk wel anders dan „uit roeping” doen, ook al is het van den allernederigsten aard? Is het niet dit tenslotte, dat hem in zijn werk van den niet-Christen onderscheidt, dat hij zich „geroepen” weet en dat hetgeen hij doet, al ware het, om met Luther te spreken, met kruien of ezels drijven, een gehoorzaam en blijmoedig antwoorden is op de roepstem Gods in het geloof; een volgen — o heel uit de verte en met struikelen en vallen! — van de voetstappen van Hem, die ons in gehoorzaamheid aan den Vader tot aan het Kruis is voorgegaan? Laat ons den moed hebben ook een zoo „klein-menschelijke” taak als het assisteeren in andermans huishouding in dit licht te bezien.

Mr R. Houwink

De band aan Oranje

Nu de storm, die op 10 Mei j.l. over ons land losbrak, zich heeft gelegd, is het noodzakelijk, dat we eens rustig onze positie overdenken.

Ons land is nu bezet gebied; dat is de harde werkelijkheid, die we hebben te aanvaarden, omdat ons dit uit Gods hand is toegekomen.

En het spreekt vanzelf, dat onze houding tegenover de bezetters waardig moet zijn. Elke gedachte aan verzet, aan tegenwerking, aan provocatie moet verre van ons blijven, het ligt op een ieders weg om opnieuw aan te pakken en mee te werken in hetgeen van belang is voor land en volk.

Intusschen moeten wij er voor waken, dat we ons karakter ongerept bewaren. Nederlanders zijn we, Nederlanders blijven we. En we hebben voor deze bewering houvast aan het woord, dat de Rijkscmissaris sprak, die in zijn rede te kennen gaf, dat Nederland weer vrij zal worden. Maar willen we het waard zijn, dat we weer vrij worden, dan moeten we oppassen, dat ons volkskarakter geen deuk krijgt.

Dit moet vooral uitkomen in onze verhouding tot het Huis van Oranje. In de bladen lazen we, dat de Voorzitter van een Amsterdamsch schildersgenootschap op den catalogus de woorden: „Beschermvrouwe H.M. de Koningin” had doen overlakken, omdat hij van meening was, dat tijdens de bezetting....

Gelukkig heeft een Amsterdamsch Magistraat de heeren gewezen op het laakbare van hun handelwijs en als gevolg daarvan vertoont de catalogus nu weer het oude opschrift.

Wie meent, dat hij door zóó te handelen de bezettende macht in het gevele komt, vergist zich.

Juist in de week, waarin de oorlog uitbrak, herdacht Koningin Wilhelmina het feit, dat Zij het langst van alle Oranjevorsten over ons land heeft geregeerd.

De band, die Nederland aan Oranje bindt, is vier eeuwen oud en is in den loop der historie door God-Zelf gelegd.

Lief en leed heeft Oranje steeds met ons volk gedeeld en het is niet mogelijk, dat de eerste de beste storm den Oranjeboom zou kunnen ontwortelen.

Een schilderachtig hoekje in Hué, de hoofdstad van Annam in Indo China.